

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/73/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615010143
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3615010143.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému J. F., nar. XX.X.XXXX v R., trvale bytom J. R., prechodne bytom R., F. XXXX/XX, t.č. v inej veci vo výkone trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr.zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. novembra 2016, prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp.zn. 2T/54/2016 zo dňa 6. júla 2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske, sp.zn. 2T/54/2016 zo dňa 6. júla 2016 bol obžalovaný J. F. uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr.zák. na skutkovom základe, že v čase o 08:30 hod dňa 11.07.2015 v R. E. Y. XXXX/XX v obchodnom dome X. odcudzil tovar, a to 1 ks krabicu balenia 30 ks napolitánok značky A. horká, tým spôsobom, že si krabicu s napolitánkami dal do svojho ruksaku, ktorý mal so sebou a následne s uvedeným tovarom prešiel za pokladničnú zónu bez zaplatenia, kde bol prichytený pracovníkom SBS, čím svojím konaním spôsobil spoločnosti X. Y. republika, v.o.s., so sídlom U. škodu vo výške 12,60 €, pričom skutok spáchal hoci bol dňa 31.07.2014 postihnutý za spáchanie priestupku - drobnej krádeže podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, a to policajtom Obvodného oddelenia PZ Partizánske blokovou pokutou vo výške 30 €, evidenčné číslo bloku na pokutu nezaplatenú na mieste: XXXXXXXX a doplnkov, pričom bol dňa 30.03.2015 rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/94/2012, právoplatným dňa 30.03.2015 odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 3 Tr.zák. s použitím § 42 ods. 1, 41 ods. 1, 38 ods. 2, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/, m/ Tr.zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. zaradený do ústavu pre výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zároveň zrušil výrok o treste odňatia slobody, uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č.k. 1T/9/2015-234, zo dňa 30.9.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 3To/8/2016-257, zo dňa 14.4.2016, právoplatným dňa 14.4.2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože v zákonnej lehote prokurátor podal odvolanie v neprospech obžalovaného proti výrokom napadnutého rozsudku o uloženom treste. V písomných dôvodoch odvolania prokurátor poukázal na obsah napadnutého rozsudku. Podľa názoru prokurátora okresný súd správne zistil u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák., avšak nesprávne priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., teda že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní

trestnej činnosti príslušným orgánom, čo v konečnom dôsledku viedlo k aplikácii § 38 ods. 2 Tr. zák. namiesto § 38 ods. 4 Tr. zák.

S poukazom na ďalšie v dôvodoch odvolania uvedené zásadné názory prokurátora krajský súd považuje za nevyhnutné doslova citovať následnú časť dôvodov odvolania prokurátora:

„Objasňovanie trestnej činnosti nepatrí do pôsobnosti súdov, ale patrí do pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní, a to hlavne orgánov Policajného zboru. Táto skutočnosť vyplýva aj zo zákonného vymedzenia úloh Policajného zboru, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b), d), e) zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Pôsobnosť prokuratúry v procese objasňovania trestných činov je vymedzená ako pôsobnosť prokuratúry v trestnom konaní, kedy podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov pôsobnosť vykonávajú prokurátori trestným stíhaním osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozorom nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v rozsahu podľa osobitného zákona a v prípravnom konaní. Tiež podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Podľa § 10 ods. 1 Tr. por. sú orgánmi činnými v trestnom konaní prokurátor a policajt, kedy naproti tomu podľa ods. 2 súdnictvo vykonávajú nezávislé a nestranné súdy na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov prostredníctvom sudcu pre prípravné konanie, samosudcu, predsedu senátu, senátu alebo v prípadoch ustanovených zákonom aj vyšším súdnym úradníkom, probačným a mediačným úradníkom a súdnym tajomníkom. Z teoretického hľadiska je pod pojmom objasňovanie trestných činov treba rozumieť spôsob zisťovania skutkovej podstaty trestného činu, okolností, za ktorých sa trestný čin stal a kto ho spáchal, ako aj dôkazov potrebných pre objasnenie veci, teda ako činnosť orgánov činných v trestnom konaní (a to najmä policajtov) vykonávanú v rámci ich pôsobnosti, ktorej cieľom je zisťovanie informácií o okolnostiach, za ktorých bol spáchaný trestný čin, zistiť páchatela činu, poškodeného, svedkov, ich osobné údaje, zabezpečovať a zisťovať dôkazy, obstaráť a zadávať podklady pre procesné úkony vyšetrovateľa a to za použitia informačných systémov, informačno-technických prostriedkov, prostriedkov operatívno-pátracej činnosti, ako aj za použitia ostatných prostriedkov uvedených v zákone. Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov pri výkone súdnictva súdy v Slovenskej republike prejednávajú a rozhodujú trestné veci podľa predpisov o trestnom konaní. Súdnictvo možno, z právno-teoretického hľadiska stručne charakterizovať ako rozhodovanie sporov, potrestanie za spáchaný trestný čin a uskutočňovanie práva osobitnými orgánmi ustanovenými na tento účel. V zmysle vyššie uvedeného je evidentné, že súdy nie sú orgánmi vytvorenými na objasňovanie trestnej činnosti, a preto vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. nie je možné považovať za napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti, navyše zákonodarca mal na mysli napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti nie vlastnej, nakoľko v takom prípade ide o priznanie a oľutovanie spáchania trestného činu a v tomto zmysle priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., ale o napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti iných osôb, napr. spolupáchateľov, účastníkov a pod. a bude spočívať najmä v uvedení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností trestného činu, v označení prameňa dôkazov a pod. Hodnotenie významu tejto poľahčujúcej okolnosti bude závisieť predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem pomoci obvineného, mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu“.

V dôvodoch odvolania prokurátor ďalej namietal aj správnosť výšky uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 12 mesiacov. Podľa názoru prokurátora u obžalovaného je namieste iba dôsledná izolácia jeho osoby počas doby výkonu trestu, nakoľko ďalšie čiastkové účely trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., teda prevýchova a individuálna prevencia vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť a predchádzajúci spôsob života už neprichádzajú do úvahy. S poukazom na dôvody odvolania prokurátor v závere navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o treste a aby v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. na podklade správne zisteného skutkového stavu veci uložil obžalovanému podľa § 212 ods. 3, § 36 písm. l), §37 písm. h), m), § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 a § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere najmenej 16 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia a aby súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil

výrok o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.9.2015, sp. zn. 1T/9/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.4.2016, sp. zn. 3To/8/2016.

K odvolaniu prokurátora a jeho dôvodom sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajca vo vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru okresný súd v prokurátorom namietaných otázkach rozhodol správne a v súlade so zákonom, pričom okresný súd riadne zvážil pomery obžalovaného, ako aj všetky okolnosti spáchaného skutku a dôsledne vychádzal zo všetkých zásad určených na uloženie trestu. Preto obhajoba navrhla zamietnuť odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť odvolaním prokurátora napadnutých výrokov o treste rozsudku okresného súdu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zameril aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, z obsahu odvolania prokurátora a jeho dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytýkané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste sa senát odvolacieho súdu nestotožnil s dôvodnosťou argumentácie prokurátora, uvedenej v dôvodoch podaného odvolania.

Z podaného odvolania prokurátora a jeho dôvodov vyplýva, že odvolanie bolo podané voči výrokom rozsudku okresného súdu o uloženom treste obžalovanému v neprospech obžalovaného. Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa vzťahovala len na výroky napadnutého rozsudku okresného súdu o uloženom treste. Z dôvodov podaného odvolania ďalej vyplýva, že prokurátor namietal správnosť aplikácie ustanovenia § 36 písm. n) Tr. zák. a uloženie neprimerane nízkeho trestu obžalovanému.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 6.7.2016 urobil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. vyhlásenie o svojej vine zo spáchania skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že v procese uvedeného vyhlásenia obžalovaného a rozhodovania okresného súdu o prijatí tohto vyhlásenia bol obžalovaný poučený v súlade s ustanovením § 257 Tr. por., vrátane osobitného poučenia podľa § 257 ods. 5 Tr. por. o tom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (z dôvodu porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom).

Podľa § 36 písm. n) Tr. zák. poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel' napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

V súvislosti s názorom prokurátora v úvode dôvodov odvolania, podľa ktorého názoru nesprávna aplikácia § 36 písm. n) Tr. zák. okresným súdom v konečnom dôsledku mala viesť k aplikovaniu § 38 ods. 2 Tr. zák. namiesto aplikovania § 38 ods. 4 Tr. zák., odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že ustanovenie § 36 ods. 2 Tr. zák. je vzhľadom na jeho znenie nevyhnutné vždy aplikovať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, a to bez ohľadu na to, či prevažuje pomer poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi, alebo je tento pomer vyrovnaný, alebo či prevažuje pomer priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi. Z uvedeného dôvodu teda aj pre prípad aplikácie ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák., ktorého aplikácie sa prokurátor v rámci podaného odvolania domáha, by súd bol povinný zároveň aplikovať aj ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zák.

V súvislosti s preskúmaním správnosti postupu okresného súdu pri aplikácii ustanovenia § 36 písm. n) Tr. zák., v dôsledku ktorého postupu okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému zistil existenciu poľahčujúcej okolnosti u obžalovaného podľa uvedeného ustanovenia, senát odvolacieho súdu považuje za potrebné uviesť, že v zmysle svojej ustálenej súdnej praxe v otázke aplikácie uvedeného ustanovenia sa naďalej stotožňuje s názorom iného odvolacieho senátu tunajšieho súdu, prezentovaným už v uznesení zo dňa 4.3.2013, sp. zn. 23To/8/2013. V citovanej veci senát odvolacieho súdu zaujal právny názor, podľa ktorého možno síce prisvedčiť názoru, že poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel napomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, čo však neznamená, že páchatel takto musí bezpodmienečne napomáhať všetkým orgánom, ktoré sú príslušné na vykonanie jednotlivých štádií trestného stíhania v konkrétnej veci. Aj podľa názoru senátu odvolacieho súdu, konajúceho v tejto veci, platná právna úprava, rešpektujúca zásadu kontradiktórnosti a nestrannosti súdu v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kladie ťažisko dokazovania v trestnom stíhaní na konanie pred súdom, pričom prípravné konanie v zásade slúži len na prípravu dôkazov, ktoré majú byť vykonané v konaní pred súdom, teda na prípravu dôkazov, o ktoré chce prokurátor v konaní pred súdom oprieť svoje skutkové tvrdenia v obžalobe. Ak obžalovaný v konaní pred súdom prizná spáchanie skutku v obžalobe a súd podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. takéto vyhlásenie obžalovaného prijme s následkom, že dokazovanie v rozsahu priznaného skutku sa nebude vykonávať, primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4 Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia tento senát týmto poukazuje.

K samotným dôvodom odvolania prokurátora je potrebné uviesť, že tento senát odvolacieho súdu nemôže v žiadnom prípade považovať za akceptovateľný záver prokurátora v dôvodoch odvolania, podľa ktorého názoru súdy nie sú orgánmi vytvorenými na objasňovanie trestnej činnosti, z ktorého dôvodu vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. nie je možné považovať za napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti.

Hoci senát odvolacieho súdu nespochybňuje znenie ustanovení platného právneho poriadku, na ktoré prokurátor v dôvodoch odvolania poukázal a z ktorých ustanovení vyplývajú úlohy orgánov činných v trestnom konaní v rámci trestného stíhania, senát musí tiež konštatovať, že z dôvodov odvolania nie je zrejmé, ako sa prokurátor vysporiadal so zásadnou otázkou, a to otázkou postavenia a úloh súdov v právnom štáte vo svetle základných princípov právneho štátu, premietnutých do Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava, ak nie je uvedené inak).

Podľa čl. 50 ods. 1 Ústavy len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Senát odvolacieho súdu v súvislosti s citáciou uvedeného ustanovenia pripomína, že v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd, sa uvedené právo vzťahuje na konanie pred súdom (viď aj znenie ustanovenia § 2 ods. 7 Tr. por.).

Zrejme niet pochyb o tom, že podľa citovaných ustanovení o vine kohokoľvek je oprávnený rozhodovať jedine súd, a to v zásade len na základe dôkazov vykonaných pred súdom. Uvedené ustanovenia sú premietnuté aj do ustanovení § 169 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por., podľa ktorých ustanovení súd posudzuje, či sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný, či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu a aká je jeho právna kvalifikácia a či tento skutok spáchal obžalovaný, pričom pri tomto svojom rozhodovaní súd podľa § 278 ods. 2 Tr. por. smie prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané (s výnimkou prípadu podania návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 4 alebo 5 Tr. por.).

Vo svetle vyššie uvedeného je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že primárne súd prvého stupňa pred vydaním rozsudku je na hlavnom pojednávaní povinný (ak nejde o prípad vyhlásenia o vine obžalovaného a prijatia tohto vyhlásenia súdom) zabezpečiť vykonanie navrhovaných dôkazov,

eventuálne sám vykonať dôkazy v zmysle § 2 ods. 11 Tr. por. za účelom získania podkladov, nevyhnutných na objasnenie otázok uvedených v ustanovení § 169 ods. 1 Tr. por., teda aj na objasnenie trestnej činnosti, ktorá je predmetom obžaloby. Preto sa senát odvolacieho súdu v žiadnom prípade nemôže stotožniť so správnosťou názoru prokurátora v dôvodoch odvolania, podľa ktorého záveru „súdy nie sú orgánmi vytvorenými na objasňovanie trestnej činnosti“.

Na základe preskúmania veci odvolací súd nezistil ani skutočnosti, zakladajúce dôvod pre zrušenie odvolaním napadnutých výrokov podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. Je potrebné dať za pravdu prokurátorovi v tom, že u obžalovaného ide o recidívu, a teda je zrejmé, že predchádzajúce výkony trestov zrejme nevedli obžalovaného k náprave, z ktorého dôvodu v prípade obžalovaného vystupuje do popredia uplatňovanie represívnej zložky trestu. Na druhej strane nie je možné opomínať v zmysle § 34 ods. 4 aj na následok trestného činu, ktorým následkom je v danom prípade spôsobenie škody vo výške 12,60 eur, v kontexte ktorej škody sa podľa názoru odvolacieho súdu uloženie súhrnného trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 12 mesiacov nejaví byť neprimerane mierne.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.